

Faglig bro fra gymnasier til professionsuddannelser

Evalueringsrapport

INDHOLD

Faglig bro fra gymnasier til professionsuddannelser

1	Resumé	5
----------	---------------	----------

2	Indledning	9
2.1	Projektets organisering og produkter	9
2.2	Overordnet indsats teori og evalueringsspørgsmål	10
2.3	Metode og data	12
2.4	Læsevejledning	12
2.5	Evalueringens organisering	12

3	Elevernes udbytte	13
3.1	Eleverne får nuanceret deres viden om professionerne	14
3.2	Gymnasielærerne har set engagement og nysgerrighed hos eleverne	21
3.3	KP-deltagerne oplever, at eleverne reagerer stærkest på det virkelighedsnære	22

4	Gymnasielærernes udbytte	23
4.1	Gymnasielærerne er blevet opmærksomme på professionsuddannelsernes relevans for gymnasiet	23
4.2	Gymnasielærerne er blevet bevidste om også at vejlede til professionsuddannelserne	24
4.3	Både arbejdet i udviklingsgrupperne og selve brobygningsforløbene understøtter gymnasielærernes udbytte	25

5	KP-deltageres udbytte	26
5.1	KP-deltagere har udvidet deres kendskab til gymnasierne og på tværs af KP's uddannelser	26

6	Skaleringspotentiale og læringspunkter fra processen	28
6.1	Opmærksomhedspunkter i forbindelse med skalering og udbredelse	29
6.2	Anbefalinger til skalering og udbredelse	30
6.3	Læringspunkter fra udviklingsprocessen	31

	Appendiks A – Metode og data	34
--	-------------------------------------	-----------

1 Resumé

I juni 2022 bevilgede Region Hovedstaden midler til projektet ”Faglig bro fra gymnasier til professionsuddannelser”, som er gennemført i et samarbejde mellem partnerne: Københavns Professionshøjskole (KP), Gefion Gymnasium, Frederiksberg Gymnasium og NEXT Uddannelse København (Sukkertoppen og Vestskoven) fra august 2022 til august 2024. KP har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at evaluere projektet.

Faglig brobygning skal styrke grundlaget for rekruttering til professionsuddannelserne

Formålet med projektet er at øge viden og kendskab til professionsuddannelserne blandt gymnasieelever og gymnasielærere. Region Hovedstaden er udfordret i forhold til at rekruttere et tilstrækkeligt antal velfærdsprofessionelle. Det har været projektets grundlæggende hypotese på baggrund af tidligere undersøgelser af unges uddannelsesvalg,¹ at et øget kendskab til professionsuddannelserne, deres faglighed og efterfølgende arbejdsliv og karriereveje vil give flere unge med gymnasial baggrund mulighed for at orientere sig mod disse uddannelser. Derfor har der i projektet været fokus på at udvikle og afprøve en række formater for faglige brobygningsaktiviteter mellem gymnasier og professionsuddannelser. Efter projektets afslutning vil forløbene blive gjort tilgængelige på KP’s hjemmeside med henblik på, at de kan anvendes af andre gymnasier i Region Hovedstaden.

Den faglige bro er overordnet set en succes

Evalueringen viser, at projektet overordnet set er kommet i mål med de ambitioner, der var sat for det. Det er således lykkedes at udvikle et format for faglig brobygning, som kan:

- Udvide elevernes kendskab til professionsuddannelsernes faglighed og mulighederne for at følge faglige interesser inden for disse uddannelser
- Vise eleverne, hvilke jobmuligheder der kan være i et efterfølgende arbejdsliv.

1 Fx Danske Professionshøjskoler 2022: Unges tanker om studievalg og Danmarks Evalueringsinstitut 2015: Det svære uddannelsesvalg.

Projektet er derudover lykkedes med at udvikle et antal konkrete forløb og materialer, som kan bruges direkte af nye gymnasielærere og/eller videreudvikles.

Konklusionen om, at projektet overordnet set er en succes, er nået gennem besvarelsen af fire evalueringsspørgsmål, som dykker ned i, hvilket fagligt udbytte elever, gymnasielærere og deltagere fra Københavns Professionshøjskole har fået ud af at være med i projektet. Derudover evalueres der på proces og potentiale for udbredelse af formaterne. Disse spørgsmål besvares i de følgende kapitler.

Elevers viden om professioner og uddannelser nuanceres og udvides

Rapporten viser, at gymnasieeleverne gennem deltagelse i brobygningsforløbene får nuanceret deres viden om professionsuddannelsernes faglighed og udvider deres opfattelse af, hvordan arbejdet inden for de forskellige professioner kan se ud, hvem der arbejder inden for professionerne og på hvilke typer arbejdspladser. Eleverne får gennem forløbene endnu større respekt for professionerne og det ansvar, der følger med arbejdet. Forløbene giver også eleverne viden om, hvordan det faglige indhold i gymnasiefagene er relevant i professionernes praksis, og indblik i nogle af de faglige overvejelser, som ligger bag praksis, hvilket bidrager til, at de ser nye og spændende facetter af arbejdet i professionerne. Gymnasielærerne oplever, at koblingen til gymnasiefagene betyder, at eleverne arbejder og reflekterer mere over deres møde med uddannelserne på KP, end de formentlig ville have gjort, hvis besøget på KP havde stået alene uden kobling til fagene.

Eleverne får ny viden om uddannelserne, herunder viden om, at uddannelserne ligger på en professionshøjskole, og om fagligheden på uddannelserne. Besøg på KP samt mødet med studerende og professionsuddannede gør stærkt indtryk på eleverne. Særligt de fysiske omgivelser er med til at gøre KP til et attraktivt sted at læse i elevernes øjne.

Eleverne reagerer positivt på praksisnær læring i professionsuddannelserne

Eleverne fremhæver det som en meget positiv oplevelse, at forløbene har været en anledning til at lære på en mere praksisnær måde, hvor de har skulle bringe den teoretiske viden fra undervisningsfagene i spil i en konkret og virkelighedsnær kontekst. Gymnasielærerne fremhæver også, at de har oplevet engagement og nysgerrighed hos eleverne, og at især det at omsætte teoretisk viden til praksis har givet eleverne nye erkendelser. De KP-deltagere, hvis rolle i projektet har givet dem et indtryk af elevernes udbytte, vurderer, at især de virkelighedsnære elementer har været succesfulde. KP-underviserne peger dog også på, at den tætte faglige kobling gør det ekstra vigtigt at ramme rigtigt i forhold til målgruppen, hvad angår fagligt niveau.

Gymnasielærere udvider deres forståelse af professioner og af egen rolle

Evalueringen viser, at de deltagende gymnasielærere også har fået mere viden om professionsuddannelserne, og om hvordan deres egen undervisning og fag relaterer sig til undervisningen og ud-

dannelserne på KP. Gymnasielærerne er blevet opmærksomme på, at de eksplicit eller implicit oftere vejleder til universitet gennem deres undervisning, men at deres elever også er i målgruppen for KP's uddannelser. KP-underviserne har udvidet deres kendskab til gymnasiernes arbejdsformer og gymnasieelevernes faglige niveau og har også opnået øget kendskab til, hvordan der arbejdes med brobygning på tværs af KP's uddannelser. Udbyttet opleves især hos dem, der ud over samarbejdet med gymnasielærere også har mødt elever i kraft af besøg på gymnasiet eller elevers besøg på KP.

Såvel deltagelse i selve brobygningsaktiviteterne som samarbejdet om udviklingsgrupperne har været med til at understøtte et højt udbytte i forhold til tværfagligt samarbejde og indsigt i hinandens uddannelser på tværs af gymnasielærere og KP-undervisere. Det er et udbredt perspektiv hos deltagerne, at den tid, grupperne har brugt sammen på at udvikle forløb, har været det, der især har givet dem udbytte og har ført til, at de nu i alle grupper sidder med forløb, som de er tilfredse med. Den klare og direkte kobling til gymnasiefagene og de faglige mål gør det meningsfuldt for gymnasielærerne at bruge tid på forløbene.

I forbindelse med besøgene på KP er det en pointe, at gymnasielærerne har oplevet et udbytte af at blive eksponeret for den samme viden, som eleverne får adgang til, da det har givet dem mulighed for efterfølgende at trække på de fælles oplevelser i undervisningen. KP-deltagerne har udvidet deres kendskab til gymnasiernes arbejdsformer og gymnasieelevernes faglige niveau og har også opnået øget kendskab på tværs af KP's uddannelser.

Potentiale for skalering og videreudvikling af den faglige bro

Evalueringen viser, at der er stort potentiale for at udbrede de færdige forløb til flere gymnasier og gymnasielærere, idet forløbene på den ene side er nemme at gå til og på den anden side giver plads til lokal tilpasning. Besøgene på KP er på en gang et meget væsentligt element i en række forløb og samtidig noget af det, som kan udfordre skaleringen. Til gengæld er film og virtuelle materialer elementer, som uden problemer kan anvendes af flere og uafhængigt af geografisk placering. Der er etableret relationer og samarbejdsflader mellem gymnasierne og KP, som det vil være vigtigt at vedligeholde og forankre i organisationerne også efter projektets løbetid.

Høj kompleksitet i projektet har både været konstruktivt og udfordrende

Da projektet har omfattet samarbejde mellem en professionshøjskole og flere gymnasier samt mange ledere og medarbejdere, har det taget tid at få etableret en fælles forståelse af formålet på tværs af deltagerne. Over tid er der dog opnået en fælles forståelse af, at gymnasierne og professionshøjskolerne har en fælles interesse i at øge kendskabet blandt gymnasiernes elever og lærere til professionsuddannelsernes faglighed og til professionerne som fagligt udfordrende og relevante uddannelses- og karrierevalg, der giver en bred vifte af ansættelses- og karrieremuligheder.

En høj grad af kompleksitet både fagligt og organisatorisk har udfordret selve udviklingsprocessen. Forskelle mellem gymnasiale retninger, skoler og mellem gymnasier og KP omfatter både årshjul, fagbeskrivelser, og kultur og planlægningshorisont. Fx hvor tidligt lærerne kender deres skema. En fremadrettet overvejelse for lignende projekter kan derfor være, om arbejdsgrupper skal sammen sættes, så omfanget af koordineringsopgaver internt i gruppen bliver mere overskueligt.

Denne fælles forståelse af projektets overordnede formål og rationale er først gradvist etableret, og det har betydet en vis frustration blandt nogle deltagere, som i starten af projektet havde svært ved at se meningen med aktiviteterne. Denne udfordring viser vigtigheden af, at der i komplekse udviklingsprojekter afsættes god tid til en fælles drøftelse af formål, rammer og forventninger, således at der både på styregruppeniveau og i mindre arbejdsgrupper tidligt etableres en fælles forståelse af formål, rammer og forventninger. Derudover er det også vigtigt, at alle projektdeltagere får klarhed over, hvem der har mandat til at beslutte hvad, og hvem man skal henvende sig til, så tvivsspørgsmål kan afklares hurtigt.

Om datagrundlaget

Evalueringen er tilrettelagt som en kvalitativ, udviklingsorienteret procesevaluering, og der er indhentet data både før, under og efter afprøvningen af brobygningsaktiviteter. Formålet med denne tilrettelæggelse har været dels at opnå nuanceret viden om de overordnede undersøgelsesspørgsmål gennem hele projektperioden, dels at understøtte projektets fremdrift.

Projektdeltagerne fra KP og de deltagende gymnasier har været organiseret i syv udviklingsgrupper. Hver gruppe har udviklet et forløb til afprøvning. For hvert forløb er der før og efter afprøvningen gennemført interview med lærere og elever, og efter afprøvningen er der tillige gennemført telefon- eller skypeinterview med KP-deltagerne. Desuden er gennemført et gruppeinterview med projektledelsen og gymnasiekontakter for de deltagende gymnasier.

2 Indledning

I juni 2022 bevilgede Region Hovedstaden midler til projektet Faglig bro fra gymnasier til professionsuddannelser. Projektet er gennemført i et samarbejde mellem partnerne: Københavns Professionshøjskole (KP), Gefion Gymnasium, Frederiksberg Gymnasium og NEXT Uddannelse København (Sukkertoppen og Vestskoven) fra august 2022 til august 2024.

Formålet med projektet er at få flere gymnasieelever til at overveje en professionsuddannelse som mulig karrierevej, da Region Hovedstaden er udfordret i forhold til at rekruttere et tilstrækkeligt antal velfærdsprofessionelle. Det har været projektets grundlæggende hypotese, at flere unge med gymnasial baggrund vil søge mod velfærdsprofessionerne, hvis de får et bedre kendskab til uddannelserne og de efterfølgende karriereveje. Derfor har der i projektet været fokus på at udvikle og afprøve en række formater for faglige brobygningsaktiviteter mellem gymnasier og professionsuddannelser. Efter projektets afslutning vil forløbene blive gjort tilgængelige på KP's hjemmeside med henblik på, at de kan anvendes af andre gymnasier i Region Hovedstaden.

KP har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at evaluere projektet.

2.1 Projektets organisering og produkter

Projektdeltagerne har arbejdet i syv arbejdsgrupper under tre overordnede temaer, nemlig Velfærdsstaten, Mennesker og relationer samt Sundhed og teknologi. Tabel 5.1 giver et overblik over grupperne og de forløb, der er udviklet og afprøvet i løbet af projektperioden. Udviklingsgrupperne har været bemandet med repræsentanter fra både de deltagende gymnasier og Københavns Professionshøjskole (undervisere og studievejledere). Der blev desuden etableret en styregruppe med ledelsesrepræsentanter fra alle de fem projektpartnere. Projektet har været drevet af en projektledelse på Københavns Professionshøjskole samt udpegede repræsentanter på de enkelte gymnasier.

Udviklingsgrupperne har i løbet af projektperioden udviklet en række undervisningsforløb til gymnasiernes fag, hvor der arbejdes med kernestof i fagene på en ny måde gennem mere praksisorienterede perspektiver, der inddrager fagprofessionerne og de fagprofessionelle. Undervisningsforløbene er blevet til gennem en proces, der omfatter udvikling, afprøvning mindst én gang med elever, tilpasning og evt. yderligere afprøvning samt kvalificering og sparring fra fagpersoner uden for den enkelte udviklingsgruppe.

Tabel 2.1
Overblik over arbejdsgrupper og udviklede forløb

Gruppe	KP-uddannelser	Titel	Gymnasier	Fag/klasse-trin
Grupper under temaet Velfærdsstaten				
1a	Lærer	Skoleliv i velfærdsstaten	Frederiksberg NEXT Vestskoven	Dansk A og historie A, dansk- og historieopgaven
1b	Pædagog Socialrådgiver	At gøre en forskel i velfærdsstaten	Frederiksberg Gefion NEXT Vestskoven	Samfundsfag A og B
Grupper under temaet Mennesker og relationer				
2a	Socialrådgiver Sygeplejerske	Ulighed i velfærdsstaten	Gefion	Historie A, samfundsfag A og B, evt. kobling til SRP
2b	Pædagog Lærer Socialrådgiver	Udvikling hos børn og unge i udsatte positioner	Gefion Frederiksberg NEXT Vestskoven	Psykologi C, 2.g
Grupper under temaet Sundhed og teknologi				
3a	Radiograf	Stråling, billeddannelse og databehandling (og formidling)	NEXT Sukkertoppen	Fysik B, evt. kobling til SOP
3b	Sygeplejerske Bioanalytiker	Blod og kredsløb	Gefion Frederiksberg NEXT Sukkertoppen	Biologi A, B, C, kemi B, bioteknologi
3c	Lærer	Leg med didaktik	NEXT Sukkertoppen	Matematik A eller B eller andre naturvidenskabelige fag

Ud over selve forløbene er der udviklet film om hhv. professionerne som lærer, pædagog og socialrådgiver samt om KP's Play Lab.² Desuden er der til forløbet Blod og kredsløb udviklet en film om ELISA-analysemetoden. Endelig er der i tilknytning til forløbet Udvikling hos børn og unge i udsatte positioner udviklet et virtuelt univers i form af et Thinglink.

I tillæg til denne evaluering har hver af grupperne selv gennemført evalueringer af egne forløb i forskelligt omfang og med brug af forskellige evalueringsformer.

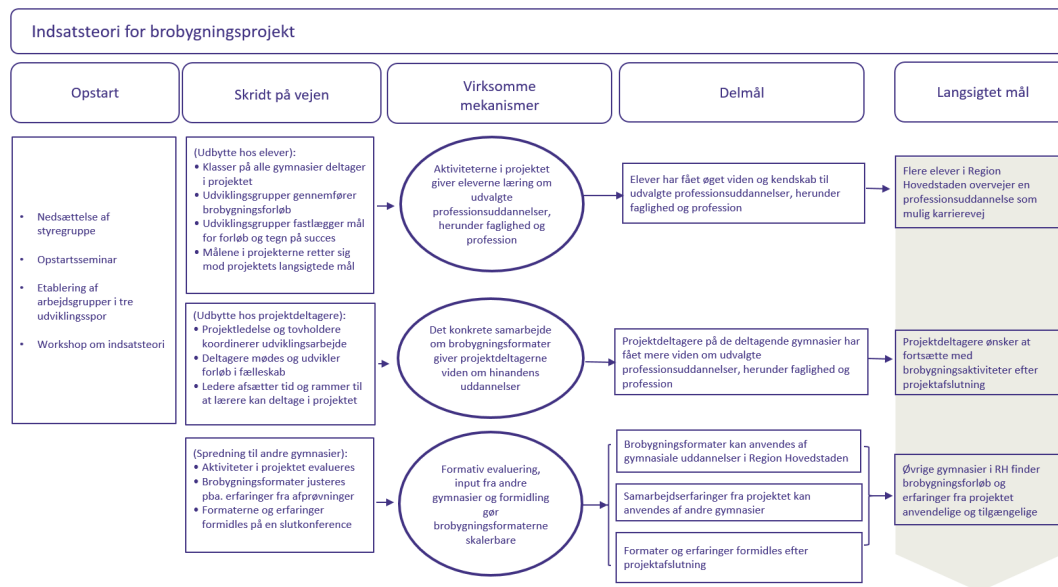
2.2 Overordnet indsats-teori og evalueringsspørgsmål

EVA har i dialog med KP udarbejdet en overordnet indsats-teori for projektet. Indsats-teorien har til formål at synliggøre projektets fælles antagelser for at muliggøre systematiske refleksioner over

² Filmen om PlayLab og filmen om pædagog er udarbejdet bl.a. til brug i de faglige forløb, men er finansieret af hhv. midler fra Playful Learning-programmet (LEGO Fonden) og af KP's egne midler.

projektets proces og resultater og dermed fremme læring til løbende justeringer samt fremtidig gentagelse, spredning og skalering af brobygningsaktiviteterne. Figur 1.1. giver et overblik over indsats teorien.

Figur 2.1
Overordnet indsats teori

Indsats teorien udpeger også de centrale fokusområder for evalueringen, nemlig elevernes og gymnasielærernes udbytte i form af øget viden om professionsuddannelserne og professionernes arbejdsliv. Disse fokusområder er formuleret ud fra den effektkæde, som fremgår i projektbeskrivelsen til Region Hovedstaden.

På baggrund af indsats teorien har EVA i dialog med KP formuleret følgende evalueringsspørgsmål, som har været styrende for evalueringen, og som også tegner rapportens struktur.

1. Elevers udbytte:
 - a. I hvilken grad har eleverne fået øget viden og kendskab til de udvalgte professionsuddannelser, herunder faglighed og profession?
 - b. På hvilke måder har de forskellige brobygningsaktiviteter bidraget til elevernes læringsudbytte?
2. Gymnasielæreres udbytte:
 - a. I hvilken grad har lærerne fået øget viden og kendskab til de udvalgte professionsuddannelser, herunder faglighed og profession?
 - b. På hvilke måder har de forskellige brobygningsaktiviteter bidraget til læringsudbytte?

3. KP-underviseres udbytte:³
 - a. I hvilken grad har underviserne fået udvidet deres forståelse af gymnasiernes undervisning, og hvad gymnasieeleverne kommer med, når de møder KP?
 - b. På hvilke måder har samarbejdet om forskellige brobygningsaktiviteter bidraget til læringsudbytte?
4. Processen:
 - a. Hvilke elementer i udviklingsprocessen har fremmet henholdsvis hæmmet elever og læreres udbytte af projektet, og hvilke erfaringer kan uddrages til fremtidige projekter?
 - b. Hvad er potentialer og udfordringer i forhold til skalering og udbredelse af brobygningsaktiviteterne?

2.3 Metode og data

Evalueringen er tilrettelagt som en kvalitativ, udviklingsorienteret procesevaluering, og der er indhentet data både før, under og efter afprøvningen af brobygningsaktiviteter. Formålet med denne tilrettelæggelse har været dels at opnå nuanceret viden om de overordnede undersøgelsesspørgsmål gennem hele projektperioden, dels at understøtte projektets fremdrift.

For hver af de syv arbejdsgrupper er der før og efter afprøvningen gennemført interview med lærere og elever, og efter afprøvningen er der tillige gennemført telefon- eller skypeinterview med en eller flere af KP-deltagerne fra hver gruppe. Desuden er gennemført et gruppeinterview med projektledelsen og repræsentanter for de deltagende gymnasier.

2.4 Læsevejledning

Rapporten er bygget op med fire analysekapitler, der følger de fire evalueringsspørgsmål. Kapitel 3 handler således om elevernes udbytte, kapitel 4 handler om gymnasielærernes udbytte, kapitel 5 handler om KP-deltagernes udbytte, og kapitel 6 handler om skalering og proces.

2.5 Evalueringens organisering

Evalueringen er gennemført af et projektteam bestående af konsulent Natalie Blix Flagstad, chefkonsulent Kristine Hecksher og chefkonsulent Bella Marckmann (projektleder).

3 I resten af rapporten benyttes betegnelsen KP-deltagere, da der ud over undervisere også deltager studievejledere fra KP.

3 Elevernes udbytte

Dette kapitel belyser elevernes udbytte af at deltage i forløbene og undersøger følgende evalueringsspørgsmål: 1a) I hvilken grad har eleverne fået øget viden og kendskab til de udvalgte professionsuddannelser, herunder faglighed og profession? Og 1b) På hvilke måder har de forskellige brobygningsaktiviteter bidraget til elevernes læringsudbytte? Kapitlet er baseret på gruppeinterview med eleverne før og efter forløbene samt interview med gymnasielærere og KP-deltagere om deres indtryk af elevernes udbytte.

Hovedpointerne i kapitlet er:

- Eleverne får nuanceret deres viden om professionsuddannelsernes faglighed og udvider deres opfattelse af, hvordan arbejdet inden for de forskellige professioner kan se ud, hvem der arbejder inden for professionerne og på hvilke typer arbejdspladser.
- Eleverne får gennem forløbene endnu større respekt for professionerne og det ansvar, der følger med arbejdet. Forløbene giver også eleverne viden om, hvordan det faglige indhold i gymnasiefagene er relevant i professionernes praksis, og indblik i nogle af de faglige overvejelser, som ligger bag praksis, hvilket bidrager til, at de ser nye og spændende facetter af arbejdet i professionerne.
- Eleverne får ny viden om uddannelserne, herunder viden om, at uddannelserne ligger på en professionshøjskole, og hvad der fagligt fylder på uddannelsen. Der er dog forskellige perspektiver på, hvor meget forløbene har introduceret til uddannelserne, og eleverne peger på, at det især er arbejdet inden for professionerne, de er blevet klogere på.
- Besøg på KP samt mødet med studerende og professionsuddannede gør stærkt indtryk på eleverne. Særligt de fysiske omgivelser er med til at gøre KP til et attraktivt sted at læse i elevernes øjne.
- Eleverne fremhæver det som en meget positiv oplevelse, at forløbene har været en anledning til at lære på en mere praksisnær måde, hvor de har skullet bringe den teoretiske viden fra gymnasiefagene i spil i en konkret og virkelighedsnær kontekst.
- Gymnasielærerne fremhæver, at de har oplevet engagement og nysgerrighed hos eleverne – især det at omsætte teoretisk viden til praksis har givet eleverne nye erkendelser.
- De KP-deltagere, hvis rolle i projektet har givet dem et indtryk af elevernes udbytte, vurderer, at især de virkelighedsnære elementer har været succesfulde. KP-deltagerne peger på, at den tætte faglige kobling gør det ekstra vigtigt at ramme rigtigt i forhold til målgruppen, hvad angår det faglige niveau i aktiviteterne.

3.1 Eleverne får nuanceret deres viden om professionerne

Når det kommer til de store velfærdsprofessioner, har eleverne forud for forløbene haft en klar forestilling om, hvem der har disse job, hvordan de ser ud, og hvordan arbejdsvilkårene er. Eleverne har ikke nødvendigvis haft en klar forestilling om, hvordan en arbejdsdag ser ud, men har været reflekterede omkring, hvilke egenskaber, kompetencer og interesser som er vigtige. Elevernes forestilling om fagenes indhold har overvejende været positive, mens de har forholdt sig kritisk til rammer og arbejdsvilkår, herunder løn, som de har oplevet som lav.

Forløbene giver eleverne større indsigt i professionerne, hvilket yderligere øger deres respekt for dem. Det betyder dog også, at de efter forløbene fortsat peger på lønningerne som lave, idet de i endnu højere grad end før har indblik i det ansvar, som følger med arbejdet.

3.1.1 Professionerne forbindes med en række personlige kvaliteter

Forud for forløbene blev elever spurgte, hvordan de forestiller sig, at personer, som arbejder inden for de udvalgte professioner, ser ud. Eleverne havde en række konkrete billeder på dette – fx at en pædagog altid er glad og afslappet, at en sygeplejerske typisk er en kvinde, at en radiograf går klædt i hvid kittel og crocs osv. Eleverne har et positivt indtryk af de kompetencer, personlighedstræk og interesser, der kendetegner personer, der arbejder inden for professionerne. De peger på, at det er jobs, der kræver, at man er god til mennesker og er passioneret, og ser det næsten som en forudsætning for at kunne varetage arbejdet.

” Man skal være emotionelt intelligent. At kunne finde et job til et udsat menneske – det kræver, at du kan forbinde nogle tråde selv. Det er ikke et så fagbaseret fag, men mere et praksisbaseret fag.

ELEV OM SOCIALRÅDGIVER

Efter forløbene peger eleverne på, at der findes flere forskellige typer personer inden for professionerne i forhold til fx køn, alder og personligt udtryk. Eleverne italesætter det som positivt, når forløbene har vist dem muligheden for at tage sin egen person med ind i professionen og har været med til at bryde med de stereotyper, de selv har haft.

” Det var godt, de havde en mandlig sygeplejerske derude. Mange af os mænd har ikke tænkt på at være sygeplejerske. Men man kan sagtens være en maskulin mand i faget.

ELEV OM SYGEPLEJERSKE

Flere af professionerne forbindes dog fortsat med en række personlige kvaliteter, fx at være empatisk, omsorgsfuld og at kunne tage ansvar. Eleverne påpeger, at det derfor kan være svært at lykkes i professionerne, hvis man ikke besidder de relevante personlige kompetencer – fx at være tålmodig som lærer.

3.1.1 Eleverne har primært deres viden fra egne relationer og medierne

Eleverne har primært deres forhåndsviden fra personlig interaktion med uddannede inden for professionerne, fx egne lærere, en sygeplejerske i familien og/eller fra medierne. Eleverne har en del viden om professionerne lærer, pædagog og sygeplejerske, mens socialrådgiver, radiograf og bioanalytiker er mindre bekendte for dem. Der er dog stadig tale om professioner, som eleverne kender til og i nogle tilfælde selv har interageret med.

Eleverne har via omtale af professionerne i medierne og deres egne relationer hørt negative fremstillinger af arbejdsforholdene.

” Mange lærere får stress. Jeg ved ikke, om det er, fordi jobbet er hårdt. Man skal være sammen med børn, og det kan være meget anstrengende. Men de sure lærere er dem, der har været der i mange år. Da jeg selv gik i skole, var der hele tiden nogen, der var nede med stress.

ELEV OM LÆRER

Professionerne lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver identificeres også som jobs, hvor man potentielt kan få indsigt i noget, der er svært, og som man kan komme til at tage med ind i sit eget privatliv. Dette bidrager yderligere til, at det kan være et stressende arbejde. Omvendt betyder elevernes kendskab til professioner fra deres egne interaktioner også, at de kan se vigtigheden af den rolle, man kan spille i børn og unges liv.

Da elevernes kendskab primært er baseret på mere eller mindre tilfældige relationer og interaktioner og/eller medierne, udgør forløbene også en stærk mulighed for at få et mere nuanceret og systematisk vidensgrundlag – ikke mindst i forhold til at udrydde evt. misforståelser og nuancere ensidige billeder.

3.1.2 Eleverne udvider deres forståelse af, hvor og hvordan arbejdet kan foregå

Eleverne blev inden forløbene spurgt til, hvad de forestillede sig, at arbejdsdagen indeholdt for de forskellige professioner. Eleverne har klare forestillinger om, hvad arbejdsdagen indeholder for nogle professioner, og kan eksempelvis sætte ret konkrete billeder på, hvad arbejdsdagen indebærer for en sygeplejerske. Arbejdsdagen for fx en socialrådgiver eller radiograf står mindre klart for dem, men de kan sætte ord på nogle af arbejdsopgaverne – fx at socialrådgiveren skal rådgive og snakke med mennesker, mens radiografen scanner og skriver korte rapporter om patienter.

Professionerne lærer, pædagog og sygeplejerske er for eleverne forbundet med særligt stressende og hårde arbejdsvilkår. Her forestiller eleverne sig, at man ikke altid selv er medbestemmende i forhold til arbejdstidspunkter, eller at man kan ende med at skulle arbejde i sin fritid.

”Jeg tænker, det er mange timer – ikke bare fire timer. Det er enten hele natten eller fra klokken otte til otte. Det kommer lidt an på, hvad der skal gøres. Man kan ikke bare tage hjem, hvis der ikke er nogen, der har brug for én. Det er en pligt, så selvom arbejdsdagen er ovre, føler man sig tvunget til at blive.

ELEV OM SYGEPLEJERSKE

Efter forløbene har eleverne ikke nødvendigvis ændret deres syn på arbejdsforholdene, men de har fået udvidet deres horisont og fundet ud af, at udvalget af arbejdspladser måske er bredere, end de havde forestillet sig – fx at man som sygeplejerske også kan arbejde i det private, at man som bioanalytiker ikke udelukkende arbejder i laboratoriet, og at en socialrådgiver ikke kun arbejder på kommunens rådhus.

3.1.3 Indblik i professionernes faglighed øger elevernes nysgerrighed og respekt

Eleverne har før forløbene positive forestillinger om vigtigheden af det arbejde, som de udvalgte professioner varetager. Efter forløbene er eleverne yderligere blevet bekræftet i, at professionerne spiller afgørende roller i samfundet. De peger også på, at der er tale om arbejdsopgaver, som skaber direkte værdi for andre mennesker, hvilket også er givende for den, der udfører dem.

”Det er givende, for du mærker direkte, hvilken forskel du gør. Du får direkte taknemmelighed, hvis du heler et sår, i stedet for fx at sidde med et Excel-ark.

ELEV

Elevernes nysgerrighed og respekt øges, når forløbene giver dem indblik i, hvad der ligger til baggrund for den praksis, som de forud for forløbene kunne beskrive. Eleverne fortæller, at de gennem forløbene er blevet opmærksomme på, at der ligger noget i arbejdsopgaverne, som de ikke var bevidste om før.

”Jeg blev overrasket over, hvad det vil sige at arbejde med mennesker. Det er meget avanceret. Og hvor intimt det er at arbejde med mennesker.

ELEV

Eleverne peger på, at de har fået mere viden om de teoretiske overvejelser, der ligger bag en praksis – fx at pædagogisk arbejde ikke kun handler om at passe børn, men at det også handler om at forstå børnenes følelser og væremåde. På den måde tilføjer forløbene en teoretisk dimension til den praksis, som eleverne er bekendt med fra tidligere, fx det, de selv har lagt mærke til, at en lærer gjorde i undervisningen.

3.1.4 Lønnen stemmer ikke overens med ansvar og vigtighed

Eleverne italesætter inden forløbene, at flere af professionerne er for dårligt lønnede – bl.a. med henvisninger til arbejdsmarkedskonflikter, de kan huske fra medierne eller egen skoletid. Eleverne fortæller også, at de ved, at der er mangel på arbejdskraft inden for professionerne lærer, pædagog

og sygeplejerske, og de bruger den lave løn som en forklaringsmodel. Eleverne er dog lidt usikre på, hvad lønnen egentlig er, når nu den er for lav, samt hvilke forskelle der evt. er på lønnen for de forskellige professioner. Det er også en opfattelse blandt eleverne, at der ikke er forskel på lønnen for fx uddannede lærere og pædagoger og ikke-uddannede vikarer og pædagogmedhjælpere.

”Jeg har engang hørt, at en vikar på en folkeskole tjener mere end en lærer. De er jo ikke faglærte, så det er ærgerligt.

ELEV

Efter forløbene har nogle af eleverne fået præciseret, hvad lønninger for de forskellige professioner reelt er. Det er dog fortsat et perspektiv blandt eleverne, at de synes, at lønningerne er for lave, fordi de er blevet endnu mere opmærksomme på, at professionerne spiller afgørende roller i samfundet, og at arbejdet indebærer stort ansvar.

”Pædagog kan godt være attraktivt som job, men lønnen er noget af det negative i forhold til andre job. Jobbet er attraktivt, men ikke lønnen.

ELEV OM PÆDAGOG

Eleverne peger på, at den lave løn kan bidrage til, at uddannelserne ikke altid bliver set som prestigefyldte, hvilket de synes er ærgerligt med henvisning til vigtigheden af dem. Her nævnes også konkrete eksempler fra elevernes omgangskreds eller dialog med fx egne lærere, der fx har fortalt, at læreruddannelsen var ”en backup-plan” eller ”at man altid kan blive pædagog.” Det er et perspektiv blandt eleverne, at en for lav løn kan betyde, at de ikke opfatter uddannelsen som en reel mulighed. Det er dog også et perspektiv, at professionerne fortsat fremstår attraktive, fordi de indholdsmæssigt er spændende og skaber værdi for andre – selvom lønnen ikke modsvarer, hvor vigtige de er.

3.1.5 Eleverne får ny viden om uddannelserne, men ved mest om arbejdet inden for professionerne

Inden forløbene har eleverne ret uklare forestillinger om uddannelsernes indhold og varighed, samt om hvor man uddanner sig henne. Deres snak er derfor præget af en del usikkerheder og gætteri. Eleverne har opfattelsen af, at det ikke er svært at blive optaget på uddannelserne med henvisning til, at de har hørt, at der er mangel på professionerne. Der florerer dog også deciderede misforståelser i forhold til, hvad der skal til for at blive optaget – fx at socialrådgiver kan tages direkte efter 10. klasse, eller at man skal være pædagog først for at blive lærer.

Eleverne mener, at der nok er en del praksis på uddannelserne, og at det handler meget om menneskelige egenskaber og henviser til deres forståelse af arbejdet inden for professionerne, hvor kompetencer som empati og omsorg står centralt. Det gælder især professionerne som socialrådgiver, lærer og pædagog og til dels sygeplejerske.

Eleverne har en idé om, at de fleste professionsuddannelser tager et sted mellem tre og fem år, men at nogle uddannelser nok er længere end andre – fx at sygeplejerske måske er lidt længere, da det er noget med medicin, ligesom de mener, at uddannelsen til radiograf nok tager lang tid. Der er

også en opfattelse blandt eleverne, at de professioner, som de ser som de tungeste fagligt og teoretisk muligvis foregår på universitetet – eksempelvis lærer og radiograf.

”Elev 1: Umiddelbart er det nok på universitetet. Og det er svært at komme ind. Det er noget stort. Man skal have højt snit for at komme ind på medicin, og radiograf er lidt det samme. Det tager fem år mindst.

Elev 2: Jeg tror, det tager 6-8 år.

SAMTALE MELLEM ELEVER OM UDDANNELSEN TIL RADIOGRAF

Universitetet nævnes dog i forbindelse med flere af uddannelserne. Kendskabet til begrebet ”professionshøjskole” er ikke udbredt, men der er elever, som kender til navnene på et campus i nærheden, hvor man kan uddanne sig til professionerne.

Eleverne ved efter forløbene mere om uddannelserne, bl.a. har de fået flere nuancer på, hvilken faglig viden det kræver, hvilke fag der fylder på uddannelserne, og hvilke muligheder der er for videreuddannelse. Det er dog også et perspektiv, at forløbene har givet mere viden om arbejdet inden for professionerne end uddannelserne til dem, og at mere viden om uddannelserne kunne have været spændende. Omvendt er der også elever, som fortæller, at det er dem selv, som har været mere fokuseret på de konkrete aktiviteter, fx at måle blodtryk, fordi det var mest spændende, eller at de ikke har været så opmærksomme på information om fx uddannelsens struktur, fordi de ikke selv aktuelt går med overvejelser om at vælge uddannelserne.

Elever, der ikke har besøgt KP, fremhæver, at forløbene i mindre grad har handlet om uddannelserne, men har fokuseret på, hvordan man arbejder inden for professionerne og på teori og historie med relevant sammenhæng til professionerne. Elever, der har fået mindre at vide om uddannelserne, fortæller, at det kunne have været spændende at dykke mere ned i dem.

3.1.6 Tydelig faglig forbindelse fremmer elevernes oplevelse af relevans

Elevernes studieretning kan have betydning for, hvordan de forholder sig til muligheden af at læse de enkelte uddannelser – i hvert fald hvis de ikke umiddelbart kan se, hvordan uddannelsen og professionen hænger sammen med deres studieretning og faglige interesser. Nedenstående citat er et eksempel på, at en elev ikke har oplevet forløbet som relevant:

”Jeg synes ikke, det har været relevant for mig, men måske for nogen. Måske nogen har fået en awaking. Det ved jeg ikke. Det var ok. Jeg vil nok hellere bare lære matematik.

ELEV

Der er eksempler i interviewene på elever, som går på studieretninger med naturvidenskabelig toning, og som i forløbet er blevet introduceret for lærer- og pædagoguddannelsen. Disse elever giver udtryk for, at det har været sværere for dem at se koblingen til disse uddannelser – også selvom forløbene har været interessante og givet en bedre forståelse. Her har det været nemmere for eleverne at se, hvordan professioner som bioanalytiker relaterer sig til deres egne faglige interesser –

ligesom forestillingen om, hvem der vælger uddannelsen, også harmonerer mere med elevernes selvopfattelse.

”Måske ligner de os, fordi vi er bioinformatik, interesse for biologi og kemi, sundhed.

ELEV OM BIOANALYTIKER

Selvom eleverne umiddelbart er åbne over for at lære uddannelserne at kende, er det derfor vigtigt at synliggøre en sammenhæng mellem de uddannelser, der kobles til, og de valg, som eleverne allerede har truffet – fx valg af studieretning. Hvor koblingen mellem en naturvidenskabelig studieretning og en sundhedsfaglig uddannelse er umiddelbart synlig for eleverne, tyder materialet på, at det kræver mere eksplicitering at tydeliggøre, hvordan en naturvidenskabelig eller matematisk interesse kan kobles til de pædagogiske eller samfundsfaglige professionsuddannelser.

3.1.7 Besøg på KP udvider elevernes opfattelse af studiemiljøet

For de elever, der har besøgt KP, står besøget meget centralt, når de i interviewene fortæller, hvilke aktiviteter der har været med i forløbet. Faktisk er der elever, som har svært ved at identificere de undervisningsaktiviteter, der er foregået i den almindelige undervisning på gymnasiet, som del af forløbet – selvom de godt kan huske, at de har beskæftiget sig med relaterede emner og teori med sammenhæng til professionerne.

Forud for forløbene er elevernes forestillinger om studiemiljøet på professionshøjskolerne relativt vage. Der er dog elever, der italesætter studiemiljøet som mere fraværende end på eksempelvis universitet, og forestiller sig, at det i højere grad er ældre studerende, der læser på professionshøjskolerne. Besøgene på KP er med til at udvide elevernes horisont i forhold til det studiemiljø, der er på uddannelserne – både hvad angår de fysiske rammer, og hvem der går på uddannelsen. De fysiske omgivelser gør fx et stort og blivende indtryk på eleverne, og de italesætter, at det er et flot sted at læse.

”Jeg tror helt sikkert, der er nogen, der vil læse de uddannelser efter forløbet. Jeg tror, mange ikke havde tænkt på det, men efter at have set, hvor flot det er, så er der nogen, der vil læse det.

ELEV

Ud over de fysiske rammer er det især mødet med studerende på uddannelserne og muligheden for selv at være aktive, som huskes positivt af eleverne. Mødet med de studerende betyder, at eleverne bliver mere nuancerede i deres forestillinger om, hvem der går på uddannelsen – fx når de bliver opmærksomme på, at en sygeplejerskestuderende også kan være en mand

Det er dog også en vigtig pointe, at både positive og mindre positive oplevelser ved besøget på KP gør indtryk på eleverne. I nedenstående citat fra en samtale mellem to elever fremgår det fx, at de to har oplevet mødet med de studerende på KP forskelligt:

” Elev 1: Vi blev inddelt i grupper, hvor nogen fik nye guides, fordi de studerende ikke dukkede op. Vores guides var ikke så gode.

Elev 2: Mine var gode og engagerede. Jeg fik meget ud af det. Vi fik meget konstruktiv feedback, og de var gode til at fortælle om uddannelsen.

SAMTALE MELLEML ELEV ER OM BESØG PÅ KP

Et andet eksempel på mindre positive oplevelser ved KP-besøgene er elever, som giver udtryk for, at de har oplevet det som længe, de skulle sidde og høre på oplæg fra KP-ansatte, og at de i nogle tilfælde har oplevet dette som et mindre interessant element sammenlignet med de tidspunkter, hvor de selv fik lov at være aktive. Elever, der fortæller positivt om deres besøg på KP, fremhæver, at dagen har været velplanlagt, og at de studerende og ansatte, som de har mødt, har været engagerede og velforberedte.

3.1.8 Det er en positiv oplevelse at omsætte teori til praksis

Det gør stort indtryk på eleverne, at de igennem forløbene får mulighed for at lære i praksis. Det gælder konkrete øvelser, som fx at måle blodtryk, men også mere bredt at skulle forbinde og omsætte teoretisk viden til konkret praksis – fx i forbindelse med en case.

” Elev 1: Jeg kunne rigtig godt lide det, vi lavede på besøget. Det var meget spændende. Det var ikke så lærertungt. Det var det praktiske. Vi havde allerede lært en masse teori, og så var det fedt, at vi fik lov til selv at prøve.

Elev 2: Ja, det var fedt, at man kunne komme lidt uden for skolen og se nogle sammenhænge og se, hvad det var, man kunne bruge teorien til.

SAMTALE MELLEML TO ELEV ER

Eleverne peger på, at det godt kan være hårdt hele tiden at være på skolebænken – også selvom man selv har valgt en gymnasial ungdomsuddannelse og ved, den er boglig. Derfor har det været ekstra positivt at lære på en anden og mere praksisnær måde. I forlængelse heraf er der også elever, der beskriver det som en øjenåbner, at der findes uddannelser med praktik.

” Der var noget med erhvervslæring. Det vidste jeg ikke – at man skulle være så meget ude. Det lød meget spændende, at man skal være ude og prøve det, man lærer, i stedet for bare at læse om det. Også at hele ens uddannelse ikke bare er forelæsninger.

ELEV

Eleverne understreger således, at det især er praksis, de har lært meget af, herunder også at anvende begreber og teoretisk viden i en konkret kontekst.

3.2 Gymnasielærerne har set engagement og nysgerrighed hos eleverne

Gymnasielærerne beskriver i interviewene forud for forløbene, at de pejlemærker, de vil orientere sig efter i forhold til elevernes udbytte, er nysgerrighed, deltagelse og umiddelbar interesse. I interviewene efter forløbene fortæller gymnasielærerne, at de har oplevet, at eleverne levede sig ind i problemstillingerne, var aktive og har stillet spørgsmål, selvom de fx befandt sig i nye omgivelser på KP. Det er også et perspektiv blandt lærerne, at nogle af de elever, der ikke normalt er aktive, bliver det i mødet med nye omgivelser og KP-undervisere, som ikke på forhånd kender dem. Dette kan også gøre sig gældende på klasseniveau.

”Det er en klasse, der er svær at engagere, men jeg har mærket, at de er blevet overraskede og nysgerrige, som er ret usædvanligt for den her klasse. Det er en succes, at de syntes, det var spændende.

GYMNASIELÆRER

Gymnasielærerne fortæller, at de umiddelbart har fået positive tilbagemeldinger fra eleverne, men at eleverne også har haft forslag til, hvad der kunne gøres bedre. Fx at nogle af besøgsdagene blev lidt lange, og at det ikke må blive alt for forelæsningsagtigt. Gymnasielærerne påpeger selv, at det har haft betydning for elevernes fremmøde og dermed udbytte, hvis besøgsdage har ligget på tidspunkter, hvor de generelt har haft travlt. Det er samtidig et perspektiv blandt gymnasielærerne, at elevernes udbytte også hænger sammen med, at de har forskellige forudsætninger for at lære. Derfor har det været vigtigt at tage hensyn til dette, fx ved at bruge ekstra tid på de dele af forløbet, som har været svære at forstå, fx nye begreber.

Gymnasielærerne peger på, at indblikket i de professionelles daglige arbejde har givet eleverne respekt for professionerne og har udfordret nogle af de forestillinger, som eleverne havde om dem forud for forløbene. Gymnasielærerne peger på, at forløbene især har fungeret godt, når professionerne har ligget nogenlunde i forlængelse af elevernes studieretning – og at det modsatte kan gøre, at professionerne kommer til at virke lidt påklistede.

3.2.1 Eleverne får især noget ud af det praksisfaglige i forløbene

Gymnasielærerne understreger, at det har fungeret rigtig godt, når forløbene er praksisnære. De fremhæver det som en central del af elevernes læringsudbytte, at deres begrebsanvendelse er blevet stærkere af at skulle bruge teorien i praksis.

”Jeg har oplevet, at eleverne har været engagerede, fordi det praksisorienterede har været motiverende. Det har især fungeret godt i forhold til at få det fagteoretiske ind – at anvende de relevante begreber, samtidig med at det har føltes naturligt og organisk. Det har fungeret godt som rollespil for eleverne, fordi det giver fornemmelsen af, at 'ah, det er SÅDAN her, man gør'. Det giver en anden erfaring.

GYMNASIELÆRER

De gymnasielærere, der har været på besøg på KP, vurderer det positivt og fortæller, at det især er det, eleverne efterfølgende husker. Her er det også en pointe, at forløbene på KP måske lykkes bedre med anvendelsesperspektivet, end man ville kunne på skolen. Blandt gymnasielærere, der ikke har besøgt KP som del af forløbet, er der også gode erfaringer med at omsætte teori til praksis. Det bliver nævnt som et opmærksomhedspunkt, at uddannelserne med fordel kan inddrages aktivt i forløbet, hvad enten det så kan blive i form af besøg på KP eller ved at inkludere visuelt materiale fra uddannelserne, fx film, fordi det giver eleverne nogle andre erfaringer at binde deres viden op på.

3.3 KP-deltagerne oplever, at eleverne reagerer stærkest på det virkelighedsnære

De deltagende undervisere og studievejledere fra KP beskriver det som et succeskriterie og tegn på udbytte, at eleverne har virket nysgerrige. Det har de især oplevet, at eleverne var i forbindelse med de elementer i forløbet, der var virkelighedsnære – i form af konkrete øvelser og cases og mødet med professionsuddannede, der fortalte om virkelige arbejds erfaringer.

” Mit indtryk var, at eleverne syntes, det var fedt selv at prøve at scanne osv. Det var godt med noget hands-on. Og hvordan det kan sættes i relation til fysikundervisningen. Det var en god kobling for dem.

KP-DELTAGER

Det beskrives derfor som essentielt, at forløbene på den ene eller den anden måde bringer eleverne tæt på virkeligheden (fx via film eller et møde i virkeligheden), hvis det skal fremstå som relevant. KP-deltagerne understreger, at det er vigtigt, at eleverne får en god oplevelse med at besøge KP – såfremt besøg på KP er en del af forløbet. Succeskriteriet har ikke været, om eleverne her og nu giver udtryk for, at de vil læse på KP, men at professionshøjskolen er blevet et sted i deres bevidsthed (som de evt. har i baghovedet i forbindelse med et senere studievalg), og at de er blevet nysgerrige på professionerne.

Det er også et perspektiv blandt KP-deltagerne, at det er vigtigt at ramme det rigtige faglige niveau, hvis eleverne ikke skal blive hægtet af, og at det kræver et grundigt forarbejde, hvis man ikke har forudgående erfaring med målgruppen og kendskab til deres faglige forudsætninger.

4 Gymnasielærernes udbytte

Dette kapitel ser på gymnasielærernes udbytte med udgangspunkt i følgende evalueringsspørgsmål: 2a) I hvilken grad har lærerne fået øget viden om og kendskab til de udvalgte professionsuddannelser, herunder faglighed og profession? Samt 2b) På hvilke måder har de forskellige brobygningsaktiviteter bidraget til læringsudbytte? Kapitlet er baseret på interview med gymnasielærerne før og efter forløbene.

Kapitlet indeholder følgende hovedpointer:

- Gymnasielærerne har fået mere viden om professionsuddannelserne, og hvordan deres egen undervisning og fag relaterer sig til undervisningen og uddannelserne på KP.
- Gymnasielærerne er blevet opmærksomme på, at de eksplicit eller implicit oftere vejleder til universitetet gennem deres undervisning, men at deres elever også er i målgruppen for KP's uddannelser.
- Gymnasielærerne beskriver, at samarbejdet i arbejdsgrupperne har udvidet deres kendskab til KP's uddannelser og har tilført dem ny faglig viden. I forbindelse med besøgene på KP er det en pointe, at gymnasielærerne oplever et udbytte af at blive eksponeret for den samme viden, som eleverne får adgang til, da det giver dem mulighed for efterfølgende at trække på de fælles oplevelser i undervisningen.

4.1 Gymnasielærerne er blevet opmærksomme på professionsuddannelsernes relevans for gymnasiet

Gymnasielærerne ser det som formålet med forløbene, at de skal gøre eleverne opmærksomme på de pågældende professionsuddannelser, men også at de selv skal have fagligt udbytte og ny viden om uddannelserne. Blandt gymnasielærerne er der varierende grad af kendskab til professionsuddannelserne forud for forløbene. Der er både dem, der inden forløbene fortæller, at de ikke har meget viden om professionsuddannelserne, mens andre beskriver sig selv som relativt bekendte med i hvert fald nogle af professionerne. På tværs af kendskab ser gymnasielærerne dog behovet for at øge opmærksomheden på professionsuddannelserne – ikke mindst med reference til samfundets behov.

” Vi vil gerne have det ud af forløbet, at eleverne får indblik i nogle uddannelser, som er lidt glemte. Jeg vidste heller ikke selv så meget om de uddannelser. Så det er også noget, vi som lærere skal lære. Derudover synes vi også, det er vigtigt, at der mangler professionsuddannede. Det kan projektet forhåbentlig være med til at afhjælpe på længere sigt.

GYMNASIELÆRER

Efter forløbene har gymnasielærerne fået større indblik i professionsuddannelserne, og hvordan undervisningen på KP fagligt relaterer sig til deres egen undervisning på gymnasiet. Gymnasielærerne ser et potentiale i at gentage og videreudvikle forløbene samt at sprede viden til kolleger, ligesom det fremhæves som en fordel, at de har etableret relationer til KP-deltagere, som flere kan forestille sig at trække på også fremover.

Gymnasielærerne fortæller også, at de vil tage erfaringerne med at arbejde mere praksisnært med ind i deres undervisning fremadrettet, fordi eleverne har reageret meget positivt på koblingen mellem teori og praksis.

” Jeg har lært, at et praksis- eller virkelighedsnært tematisk forløb fungerer rigtig godt i forhold til at komme ind på noget teori, på en måde som virker naturlig og organisk.

GYMNASIELÆRER

Forløbene har således været med til at give gymnasielærerne inspiration til, hvordan de kan arbejde mere praksisnært, fx ved at arbejde casebaseret eller lave flere praktiske øvelser. Det nævnes også som et eksempel, at forløbene har introduceret til nye teoretiske kilder, som det kan være relevant at bruge fremadrettet.

4.2 Gymnasielærerne er blevet bevidste om også at vejlede til professionsuddannelserne

Gymnasielærerne giver udtryk for, at forløbene har gjort dem opmærksomme på, at de har haft en tendens til implicit eller eksplicit at vejlede deres elever til universitetet, og at de fremadrettet vil forsøge at inkludere professionsuddannelserne mere.

” Da jeg var ude at besøge KP, fik jeg selv øjnene op for nogle ting, jeg ikke vidste. Vi gymnasielærere er ikke så gode til at fortælle eleverne om andre uddannelser end universitetet – det kommer vi som lærere til at reklamere for. Vi mødte faktisk én af vores gamle elever derude. Dér fik jeg øjnene op for, at det jo ikke altid er det rigtige for alle vores elever at gå på universitetet.

GYMNASIELÆRER

Her er det en støtte, at de gennem forløbene er blevet opmærksomme på, hvordan deres egne gymnasiefag relaterer sig til KP's uddannelser – eksempelvis hvordan samfundsfag læner sig op ad socialrådgiveruddannelsen. Gymnasielærerne fortæller også, at de er blevet mere opmærksomme på, at deres egne elever er en del af KP's målgruppe.

Det er også et perspektiv blandt gymnasielærerne, at det kan bidrage positivt til læringsmiljøet på gymnasiet, hvis færre elever fikserer på udvalgte universitetsuddannelser med meget høje snit. Her er det dog også en pointe, at der er forskel på elevgruppen på tværs af gymnasierne – også mht. hvor de forestiller sig at søge hen efter gymnasiet. Således er der også gymnasielærere, der fortæller, at de er bevidste om, at deres elever i mindre grad overgår til universitetet – derfor ser de det også som en kærkommen lejlighed at få mere viden om professionsuddannelserne.

4.3 Både arbejdet i udviklingsgrupperne og selve brobygningsforløbene understøtter gymnasielærernes udbytte

Gymnasielærerne beskriver, at samarbejdet i arbejdsgrupperne har givet dem udbytte i form af, at de har fået udvidet deres kendskab til de uddannelser, som de andre i arbejdsgruppen er tilknyttet – både KP's uddannelser, men også andre gymnasiale retninger. Gymnasielærerne beskriver også, at de har fået ny faglig viden, haft spændende didaktiske overvejelser og diskussioner og har fået indsigt i samarbejde og udvikling på tværs af fag og organisationer.

” Forløbet har vist, hvor vigtigt det er, at vi har indblik i de her professioner, fordi så mange skæbner afhænger af dem.

GYMNASIELÆRER

Også selve brobygningsforløbene bliver nævnt af gymnasielærere. I forbindelse med besøgene på KP er det en pointe, at gymnasielærerne har udbytte af at blive eksponeret for den samme viden, som eleverne får adgang til.

” Da de var på KP, skulle de selv forestille sig at være socialrådgivere og pædagoger, hvor de skulle til en samtale om casen, og hvad der skulle ske. Man lærte ord som aktindsigt, udredning, indberetning. Det syntes eleverne var fedt. De var gode fra KP til at rose eleverne, og det var rigtig godt.

GYMNASIELÆRER

Når gymnasielærerne oplever KP-uddannelserne sammen med eleverne, har de også mulighed for efterfølgende at trække på de fælles oplevelser i undervisningen.

5 KP-deltageres udbytte

Dette kapitel tager udgangspunkt i følgende evalueringsspørgsmål: 3a) I hvilken grad har KP-deltagerne fået udvidet deres forståelse af gymnasiernes undervisning, og hvad gymnasieeleverne kommer med, når de møder KP? Og 3b) På hvilke måder har samarbejdet om forskellige brobygningsaktiviteter bidraget til læringsudbytte? Kapitlet bygger på interview med en eller flere KP-deltagere fra hver af de syv udviklingsgrupper.

Kapitlets hovedpointer er:

- KP-deltagerne har udvidet deres kendskab til gymnasiernes arbejdsformer og gymnasieelevernes faglige niveau og har også opnået øget kendskab på tværs af KP's uddannelser. Udbyttet opleves især hos dem, der ud over samarbejdet med gymnasielærere i gruppen også har mødt elever i kraft af besøg på gymnasiet eller elevers besøg på KP.

5.1 KP-deltagere har udvidet deres kendskab til gymnasierne og på tværs af KP's uddannelser

En generel pointe på tværs af de medvirkende KP-deltagere er, at det har været givtigt for dem at få et større kendskab til gymnasiet, fordi det kan sætte dem i stand til at tilrettelægge undervisningen, så den bedre møder eleverne, der hvor de står, både i forbindelse med brobygningsaktiviteter og i forbindelse med deres didaktiske overvejelser, når de skal modtage nye studerende på de forskellige uddannelser.

”Jeg har lært noget om gymnasiet, og jeg har set gymnasieelever, og de kan måske blive mine elever senere. Jeg har også lært noget om opbygningen af gymnasiet, og hvad er det for et sted, mine studerende kommer fra.

KP-DELTAGER

Det øgede kendskab kan både handle om gymnasieeleverne, deres faglige niveau, og hvad gymnasieelever er vant til at blive mødt med pædagogisk og didaktisk, og om gymnasielærerenes arbejdsformer, dels generelt og dels i forhold til forskelle mellem forskellige gymnasiale retninger som htx og stx.

I forhold til kvalificering af fremtidige brobygningsaktiviteter er det relevant for KP-deltageren at kende til gymnasielærernes overvejelser og helt konkret fx at kende til gymnasiernes årshjul, så de

ved, hvornår det kan være relevant at byde ind med forløb, hvilke faglige mål de kan kobles på, og hvor lange forløb typisk skal være for at passe ind.

” Det har givet mig noget at være med i sådan en proces med kobling af de forskellige uddannelser og med gymnasierne. Hvordan man fx kan tænke besøg ind, så det giver mening for begge parter. Jeg har også fået viden om gymnasierne og deres viden om os. Vi skal lige træde et skridt tilbage og tænke, at de ikke nødvendigvis ved det samme som os.

KP-DELTAGER

Det er især de KP-deltagere, som før dette projekt ikke har været del af brobygningsaktiviteter, som har oplevet en stejl læringskurve i forhold til gymnasierne. De KP-deltagere, der har arbejdet med brobygning i andre sammenhænge, oplevede i højere grad allerede at have et godt kendskab til de forskellige gymnasieretningers opbygning såvel som til gymnasieelever. For disse har det nye og lærerige i projektet især været det tætte samarbejde på tværs af KP-uddannelser, som har givet KP-deltagerne indblik i andre uddannelser på KP end den, de selv er tilknyttet.

” Det har givet mig en god relation til mine egne kollegaer, altså underviserne på KP. Jeg er vejleder på én uddannelse, men ikke på den anden, så det har været meget interessant at have det her forløb sammen.

KP-DELTAGER

Det gælder både i forhold til tættere kendskab til andre uddannelser og i forhold til øget indsigt i KP's tværgående organisation generelt og især det vejlednings- og brobygningsarbejde, der foregår.

Endelig er der også KP-deltagere, der har oplevet, at de selv har udviklet sig fagligt i forbindelse med projektet.

” Det har været spændende at skulle ændre tilgang til at gå til ens stof med, så det kan viderefremidles uden at give køb på egen faglighed.

KP-DELTAGER

Den del af udbyttet, som handler om en bedre forståelse af elevers forudsætninger, opleves naturligt nok især af dem, der ud over samarbejdet med gymnasielærerne i gruppen også har mødt elever i kraft af egne besøg på gymnasiet eller elevers besøg på KP. Dem, der ikke har oplevet dette, har stadig en oplevelse af at være blevet klogere i kraft af samarbejdet med gymnasielærere i gruppen, men det er et perspektiv i materialet, at førstehåndskontakt med elever giver endnu mere.

6 Skaleringspotentiale og læringspunkter fra processen

Dette kapitel tager udgangspunkt i følgende evalueringsspørgsmål: 4a) Hvilke elementer i udviklingsprocessen har fremmet henholdsvis hæmmet elever og læreres udbytte af projektet, og hvilke erfaringer kan udledes til fremtidige projekter? Og 4b) Hvad er potentialer og udfordringer i forhold til skalering og udbredelse af brobygningsaktiviteterne? Dette kapitel ser således på selve projektets forløb og arbejdsprocesser snarere end på de konkrete aktiviteter i de enkelte forløb. Kapitlet bygger på interview med såvel gymnasielærere som KP-deltagere samt med projektledelsen.

Kapitlet rummer følgende hovedpointer:

Pointer vedr. skaleringspotentiale:

- Der er stort potentiale for at udbrede de færdige forløb til flere gymnasier og gymnasielærere, som kan forventes at tage godt imod forløb, hvis de på den ene side er nemme at gå til og på den anden side giver plads til lokal tilpasning.
- Besøgene på KP er på en gang et meget væsentligt element i en række forløb og samtidig noget af det, som kan udfordre skaleringen. Til gengæld er film og virtuelle materialer elementer, som uden problemer kan anvendes af flere og uafhængigt af geografisk placering.
- Der er etableret relationer og samarbejdsflader mellem gymnasierne og KP, som det vil være vigtigt at vedligeholde og forankre i organisationerne også efter projektets løbetid.

Pointer vedr. fremmere og hæmmere i udviklingsprocessen:

- Projektet har været præget af en høj grad af kompleksitet, som har været oplevet som konstruktiv og fremmende for udvikling af nye typer forløb, men som for grupper af deltagerne også har udfordret deres deltagelse. Kompleksiteten er håndteret via fx dialog om forventninger eller udarbejdelse af fælles arbejdsdokumenter. Et velfungerende samarbejde i gruppen har været med til at understøtte et højt udbytte i forhold til tværfagligt samarbejde og indsigt i hinandens uddannelser.
- I løbet af projektperioden er der både på de fælles seminar dage og i de enkelte grupper blevet tid til at sætte projektet ind i en større sammenhæng og koble det til gymnasiernes opgave med karrierelæring og med at udvide elevernes mulighedshorizont, ligesom den større samfundsudfordring med søgningen til vigtige professioner i velfærdssamfundet også er blevet italesat.

Dette har gjort, at projektdeltagerne i højere og højere grad har kunnet se meningsfuldheden i projektet, og der er samlet set stor tilfredshed med deltagelsen i projektet blandt både KP-deltagere og gymnasielærere ved projektets afslutning.

6.1 Opmærksomhedspunkter i forbindelse med skalering og udbredelse

På tværs af grupperne er der enighed om, at der er et stort potentiale i at have denne type forløb tilgængelige, og at de vil kunne appellere til en stor gruppe gymnasielærere og opfylde et væsentligt behov. Det fremgår af interviewmaterialet, at der er forskellige hensyn, som er vigtige at tage i betragtning i det videre arbejde med udbredelse og tilgængeliggørelse af de konkrete forløb og også i forhold til at vedligeholde og videreudvikle de samarbejdsrelationer, som projektet har lagt grunden til.

6.1.1 Balance mellem plug-and-play og mulighed for tilpasning gør forløb attraktive for gymnasielærere

Gymnasielærerne forventer, at deres kolleger på egne eller nye gymnasier vil tage godt imod tilbuddet om at benytte de udviklede forløb. Det er en fordel, at forløbene er nemme at gå til, og at materialer, kilder osv. ligger klar. Det er også en fordel, hvis det er nemt gennemskueligt, hvilke dele af pensum og hvilke læringsmål der dækkes i et konkret forløb. Endelig nævnes det, at der undervejs har været tvivl om, hvorvidt man som lærer har lov til at bruge hinandens materialer i forhold til rettigheder, Copy-Dan og lignende, hvilket har givet usikkerhed undervejs, selv om tvivlen er endt med at være afklaret.

”Jeg tror helt sikkert, at det er skalerbart. Vi ledte efter nogle tværfaglige cases, som kunne tale på vegne af flere professioner. Vi har fx en reel case, som de brugte på workshoppen, og det giver mening, at eleverne ved, at det er noget, som er sket i virkeligheden. Forskellige lærere har sikkert nogle forskellige ønsker til, hvordan det kan justeres, og der tror jeg, man kan vælge selv, så det kan godt tilpasses.

GYMNASIELÆRER

Det er dog også en pointe, at mange gymnasielærere gerne selv vil kunne sætte deres præg på forløbet, og det er derfor en fordel, hvis det er tydeligt, hvilke muligheder der er for at skrue op og ned for antallet af lektioner i forløbet, bytte elementer ud og lignende.

6.1.2 Besøg på KP og digitale materialer supplerer hinanden

På tværs af de grupper, der har udviklet forløb, hvor der indgår et besøg på KP, er der som nævnt i tidligere kapitler enighed om, at dette element er meget givende. Samtidig nævnes disse besøg også som noget, der kan udfordre skaleringen. Fra gymnasiernes side er man især optaget af, om der kommer en nem måde at booke besøg på, så man hurtigt kan få afklaret, om man får mulighed

for det eller ej. Et besøg på KP tager nemt en hel dag, så det er vigtigt at være klar over det i forhold til skemalægningen på gymnasiet. Der er generel enighed om, at de digitale produkter i form af film og ThingLink vil være nyttige i skaleringsøjemed, da de ikke forudsætter et besøg på KP.

6.1.3 Fortsat organisatorisk forankring af samarbejdsrelationer

På tværs af interviewmaterialet er der enighed om, at man som deltager i udviklingsgrupperne har udviklet relationer til de andre deltagere, som man forventer at have glæde af også fremover, selv om projektet slutter.

” En af de andre har spurgt: Vil du forbi til KP-dag og lave workshop? Jeg kunne også finde på at tage fat på dem.

GYMNASIELÆRER

Der er dog også en bevidsthed om, at det kræver et ledelsesfokus at etablere en organisatorisk forankring og struktur, som kan muliggøre fortsættelse og videreudvikling af samarbejder også mellem nye personer på såvel gymnasierne og KP.

6.2 anbefalinger til skalering og udbredelse

I det videre arbejde med at skalere og udbrede de udviklede forløb til andre gymnasier i Region Hovedstaden kan EVA give følgende seks anbefalinger. Anbefalingerne er formuleret på baggrund af læringspunkter fra evalueringen og interview med gymnasielærere:

- **Gør tilmelding nemt for gymnasielærerne:** Det er vigtigt, at gymnasielærere, der har interesse i at planlægge et fagligt brobygningsforløb, nemt kan tilmelde sig et besøg på KP og finde de materialer, der er udviklet i sammenhæng med besøget. Denne pointe er væsentlig, fordi der også er andre videregående uddannelser, der tilbyder brobygningsbesøg. I en travl hverdag, hvor planlægningen af karrierelæringsaktiviteter er en arbejdsopgave blandt mange, er det derfor hensigtsmæssigt, hvis det ikke opleves som mere tidskrævende eller besværligt at arrangere et besøg på KP end på andre videregående uddannelser, som gymnasielærerne gerne vil introducere deres elever til.
- **Gør det tydeligt, hvilke faglige mål gymnasielærere kan opfylde ved at bruge forløbene:** I forlængelse af den første anbefaling er det også vigtigt, at det er tydeligt, hvilke faglige mål ud over karrierelæring som gymnasielærerne kan opfylde ved at gøre brug af de udviklede formater. I næsten alle fag er der mange faglige mål, som skal nås, og det er derfor vigtigt, at gymnasielærerne kan se, at brugen af brobygningsformaterne både kan være en hjælp til at opnå specifikke faglige mål og målet om karrierelæring. Hvis dette ikke er tydeligt, kan der være en risiko for, at gymnasielærerne finder det for tidskrævende at anvende de udviklede forløb.
- **Synliggør mulighederne for lokal tilpasning:** Gør det nemt gennemskueligt, hvordan den enkelte gymnasielærer kan tilpasse forløbene ved fx at gennemføre et forløb på færre lektioner eller ved at substituere besøget på KP med brug af visuelle materialer, et oplæg fra en KP-medarbejder/studerende eller andet, hvis det er for svært at afsætte en hel dag til et besøg.

- **Lav én indgang til de forskellige forløb og materialer:** Det anbefales, at der laves en samlet indgang til de forløb og materialer, der er udviklet, så interesserede gymnasielærere ikke skal lede forskellige steder på KP's hjemmeside, hvis de vil bruge forløbene.
- **Etabler et samarbejdsorgan/forum til at forankre videreudviklingen:** Hvis de udviklede brobygningsforløb fortsat skal være opdaterede og relevante på langt sigt, er det vigtigt, at der fortsat er et samarbejdsforum, hvor repræsentanter fra gymnasier og KP mødes og samarbejder om videreudvikling og forankring efter den eksterne støtte er ophørt. I et sådant forum kan det også være muligt at fastholde de relationer og den evalueringskultur, der er udviklet i projektperioden. Derfor anbefales det, at der træffes forpligtende aftaler om at opretholde et sådan forum, inden projektet afsluttes.
- **Læg en plan for, hvordan kendskabet udbredes til andre gymnasier og professionshøjskoler:** Det anbefales, at der lægges en udførlig plan for, hvordan kendskabet til de faglige brobygningsforløb udbredes til andre gymnasier og professionshøjskoler både gennem skriftlig og mundtlig kommunikation. Det kan fx gøres ved at indtænke faglige foreninger, eksisterende netværksgrupper, nyhedsbreve, faglige medier såsom Gymnasieskolen o.l. Det stærke netværk og engagement, der er opbygget i projektperioden blandt deltagere og på ledelsesniveau, vil være vigtigt at bygge videre på. Samtidig vil det være hensigtsmæssigt at tænke langsigtet og forankre kommunikationsaktiviteterne i et samarbejdsorgan og koordineret med eksisterende kommunikationsaktiviteter.

6.3 Læringspunkter fra udviklingsprocessen

Interviewmaterialet peger på nogle generelle erfaringer fra udviklingsgrupperne.

6.3.1 Forventningsafstemning hjælper til at håndtere kompleksitet

Projektet har fra udgangspunktet haft som ambition at udvikle forløb, som var anvendelige på tværs af flere ungdomsuddannelser og KP-uddannelser. Derfor var der fra starten af projektet lagt et bånd ind med henblik på, at alle faglige forløb skulle rette sig mod to uddannelser på KP, og de fleste af grupperne rummede desuden lærere fra flere forskellige ungdomsuddannelser og/eller gymnasier med deraf følgende forskelle på organisering, årshjul og praksis for allokering af ressourcer. Forskellene gør sig både gældende mellem gymnasierne og KP og på tværs af de forskellige gymnasier. Selvom det er et perspektiv, at det kan være sundt at blive bevidst om sin egen organisations- og arbejdskultur, er det alligevel en vigtig pointe, at større udfordringer i samarbejdet kan betyde, at udbyttet bliver mindre. Det samme gælder stor udskiftning i grupperne.

På tværs af grupper giver deltagerne udtryk for, at det har været nødvendigt at forholde sig til denne kompleksitet i arbejdet i grupperne. Kompleksiteten har således dels været organisatorisk, dels faglig, fordi der skal oversættes mellem fag og niveauer, samtidig med at forløbene skal passe ind i gymnasiernes pensum. Det varierer, hvor meget det har fyldt, idet deltagerne har oplevet det mindre udfordrende i de grupper, hvor der fx kun har været ét gymnasiefag eller ét gymnasium repræsenteret i gruppen, ligesom KP-deltagerne har oplevet, at processen er gået nemmere, i det omfang at de har haft en faglighed til fælles med de involverede gymnasielærere.

” Det hele er landet godt. Men jeg ville gerne have brugt mere tid på indhold end på rammer og vilkår. Det har været lærerigt, og alle har gjort deres bedste. Men dybest set: Hold da op, et setup med alle de ting. Det tog et halvt år at rydde op i kompleksiteterne.

GYMNASIELÆRER

Det er et generelt perspektiv, at disse udfordringer er aftaget i omfang, således at alle grupper er endt med forløb, som de er tilfredse med og stolte af, men også at projektopstarten kunne have været mindre frustrerende, hvis der havde været mere klarhed tidligere. I tråd hermed udtrykkes der på tværs af grupperne, at det i varierende grad har været kilde til frustration, hvis man har skullet bruge tid på noget, som oplevedes som mindre relevant, fx på afklaring af rammer og retningslinjer for projektet. Der er eksempler i materialet på, at grupper har oplevet udfordringer med at få praktiske forhold til at falde på plads eller få svar på spørgsmål om konkrete forhold. Især i projektets opstart, hvor mange oplevede at være usikre på rammer og retningslinjer, er grupper af deltagere på baggrund af disse vanskeligheder blevet i tvivl om, hvorvidt der var en samlet organisatorisk prioritering af projektets indhold og mål.

På tværs af grupper er det et perspektiv, at god kommunikation og forventningsafstemning er en forudsætning, og gerne så tidligt i processen som muligt.

” Den store forskel er, at vi har været to uddannelser på. Det har været rigtig godt, men man kæmper også lidt om pladsen mellem de to uddannelser, der har været i fokus. [...] Vi har samarbejdet med tre gymnasier i vores undergruppe, og det kræver en del, men det har været rigtig godt. Vi snakker sammen på forhånd, så vi kan forventningsafstemme.

KP-DELTAGER

Den indledende afstemning har bl.a. handlet om at blive gensidigt klar over, hvad der er vigtigt for gruppens deltagere, da forløb så kan tilrettelægges, så alle tilgodeses, fx at uddannelserne bliver fremvist, at gymnasiernes faglige mål bliver mødt, og at eleverne får lov at møde studerende og komme ikke for sent hjem.

” Vi har et ønske om at vise vores uddannelser frem for eleverne. Gymnasielærerne kommer med deres interesse, som handler mere om, at de skal have krydset nogle ting af i pensum, fx i forhold til laboratorieforsøg. Det er nemmere, hvis man tidligt er synlig omkring, hvad man går ind i projektet med. Der er også en interesse fra elever, som gerne vil møde nogle studerende og ikke have for lange dage. Men det har været tydeligt, hvad der har været af interesser.

KP-DELTAGER

I tillæg til den generelle forventningsafstemning har nogle grupper fundet konkrete arbejdsformer eller -redskaber nyttige til at håndtere kompleksiteten.

” Vi lavede et fælles notat, så vi kunne fortælle læreren, der kom, hvad didaktik var. Så der var et fælles sprog. [...] Sådan et notat var rigtig godt.

KP-DELTAGER

Den indledende afstemning har bl.a. handlet om at blive gensidigt klar over, hvad der er vigtigt for gruppens deltagere, da forløb så kan tilrettelægges, så alle tilgodeses. Fx at uddannelserne bliver fremvist, at gymnasiernes faglige mål bliver mødt, og at eleverne får lov at møde studerende og ikke komme for sent hjem.

6.3.2 Benspænd er konstruktive i samspil med fleksibilitet

Konkret har grupperne håndteret kompleksiteten og de dermed forbundne benspænd på forskellig vis. Nogle grupper har valgt at dele sig op og arbejde helt eller delvist uafhængigt i mindre grupper. I andre tilfælde har det været en hjælp at gå i dialog med projektledelsen og i fællesskab blive enige om, at fx kravet om de to KP-uddannelser ikke var absolut, men kunne fraviges, når det ikke gav mening. På den baggrund er det et generelt perspektiv, at kompleksiteten har været konstruktiv, idet man i grupperne er blevet tvunget til at tænke videre end de mest nærliggende ideer.

” Hvis vi selv skulle have valgt, havde vi kun taget bioanalytiker, så hvis der ikke var benspænd med to uddannelser, var sygeplejerske ikke kommet med.

GYMNASIELÆRER

Flere af grupperne har også gjort erfaringer med at tilpasse forløbene i længde og omfang til forskellige behov på de forskellige skoler. I forhold til projektet pointeres det, at det er godt, at rammerne har været tilpas frie til, at KP-deltagere og gymnasielærere i fællesskab har kunnet tilrettelægge forløb, der i videst muligt omfang imødekom de forskellige behov og interesser.

6.3.3 Deltagerne har arbejdet sig frem til en fælles forståelse af projektets formål

I løbet af projektperioden er der både på de fælles seminar dage og i de enkelte grupper blevet tid til at sætte projektet ind i en større sammenhæng og koble det til gymnasiernes opgave med karrierelæring og med at udvide elevernes mulighedshorisont, ligesom den større samfundsudfordring med søgningen til vigtige professioner i velfærdssamfundet også er blevet italesat mere.

” Jeg vil gerne gøre det igen, men jeg er jo også lidt en ildsjæl, der kan se, vi har brug for valget af de uddannelser. Jeg synes, det er vigtigt at vise, at gymnasiet ikke kun supplerer studerende til universitetsmiljøet, men at vi også skaber sygeplejersker, pædagoger og lærere.

GYMNASIELÆRER

Disse perspektiver er blevet mere tydelige for projektdeltagerne efterhånden, og det fremgår af interviewene, at det har betydning for oplevelsen af, at projektet er meningsfuldt – en oplevelse, som var mindre tydelig for nogle grupper af deltagere i starten af projektet.

Appendiks A – Metode og data

Oversigt over gennemførte interview i udviklingsgrupperne

Tabel 6.1
Oversigt over gennemførte interview i udviklingsgrupperne
2023-2024

Gruppe	Før-interview med elever og lærere	Efter-interview med elever og lærere	Skype/telefoninterview med KP-deltagere
1a	Marts 2023	Maj 2023	Maj 2023
1b	Marts 2023	Maj 2023	Juni 2023
2a	August 2023	Oktober 2023	Oktober 2023
2b	Oktober 2023	Februar 2024	Januar 2024
3a	September 2023	November 2023	November 2023
3b	November 2023	Januar 2024	December 2023
3c	Marts 2023	April 2023	Maj 2023

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Faglig bro fra gymnasier til professionsuddannelser

© 2024 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Foto: iStock

ISBN (www) 978-87-7182-754-5

Danmarks Evalueringsinstitut
– analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og
dagtilbud.

Danmarks
Evalueringsinstitut

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk